

25.s i treenighet – 11.11.24.
Feiring av Orre Testamente
Domen. Matteus 14, 22-33.

Gieres åålmege: Lahkoe biejine
Kjære menighet: Til lykke med dagen !

Det er virkelig en stor hendelse vi feirer i dag! Orre Testamente, det nye testamentet på sørsamisk, for første gang - tar vi nå offisielt i bruk i Den norske kirke. I Östersund/Staare ble oversettelsen levert fra bibelselskapene seint i august, nå feirer vi også på norsk side.

Noen av oss har vært med på ei symbolsk vandring, når vi nå båret Orre Testamente ut og lagd det på alle altere i katedralen, som et symbol på at dette er en gave for det sørsamiske folket, men også for hele det fellesskapet som utgjør Norge. Det sørsamiske språket skal være synlig og hørlig til stede mellom oss. I dag er en dag for å glede seg over det mangfoldet og den rikdommen som vi utgjør – i lag!

Evangeliet i dag er en av de elskede fortellingene som har betydd så mye for mange. For meg hørte den med i barndommens fortellingsunivers – og sikkert for mange av dere også. Her har mange før oss kunnet kjenne seg igjen: Fortellinga har særlig slått rot i hjertene til de som lever tett på naturen: for vi kan forestille oss hvilket drama disiplene var i.

Folk har tolket sine liv, sine gleder og sorger inn i Guds og troens sammenheng, og spurt: Hvor er du hen, Jesus? Bryr du deg ikke om hva som skjer med oss ?

Herre, berg meg - *Åejvöie, gorredh mannem!*

Slik har mange ropt eller hvisket stille.

Slik er ropet fra mange mennesker på jorda akkurat nå. De som opplever krig, forfølgelse, sult og sykdom, undertrykkelse, naturkatastrofer. Som opplever at de er i den største fare – og spør seg :

Hører du oss, Gud ? Er det du som kan hjelpe oss ?

Ropet stiger opp fra jorda, og fra menneskene rundt oss.

* *

Jesus ønska seg tid for seg sjøl. Han hadde fått bud om slektningen Johannes sin skjebne: han som elska friheten i ødemarka og livet nært Gud, hadde nå blitt offer for kong Herodes sin makt. Han ble ikke tålt.

Hva tenkte Jesus i møte med den skjebnen Døperen fikk? Hva følte Jesus? Rystet, utfordra av det som han allerede forstod venta ham? Han gikk opp i fjellet sammen med sine for å være alene – og be: men folket kom *etter*. De *gjenkjente han, og fulgte,- i hopetall*. Fem tusen- foruten kvinner og barn: **uten mat**. Jesus ga dem og oss brødets, troens og fellesskapets under: de to fisker og fem brød som når de ble gitt til Jesus, velsignet og delt ut, var nok til alle.

Så gjør han ett forsøk til på å få være i fred: folket går, disiplene blir sendt i forveien. Nå er det tid for å be, til å søke stillheten. Helt til stormen skaper så mye nød hos vennene hans at det ikke går an å vente lenger.

Når havet gjør opprør, og den veldige, blanke, mørke overflata setter seg i bevegelse, skyter kvite rygger og reiser seg i millioner av bølgekammer: da skal du vite hva du gjør, og følge med. Det visste disiplene også godt, erfarne som de var. Det blåste opp, og reisa over Gennesaretsjøen blei ei natt i motvind og storm. Heile natta kjempa de mot vinden. Lyste stjerner og måne såpass at de hadde hjelp av dem ?

I den 4. nattevakt, mellom 3 og 6: når natta er lengst og mørket dypest- før det snur: **da først** , i den *fjerde nattevakta* , fram mot morgenen, når natta gråner og stjernene begynte å falme og blekne, **da først** så de han.

Men Jesus var der i mørket. De som strevde i båten, så ham da han kom dem i møte. Han dukka opp da de trengte ham som mest: **Vær ved godt mot, det er meg- vær ikke redde !**

Er det ikke akkurat det vi er ? Redde for hva som venter oss.

Vær ved godt mot, det er meg – vær ikke redde!

På tivilens og ensomhetens hav må vi alle bevege oss noen ganger. Det er vått og i urolig bevegelse. Noen må være der lengre, og noen må kjempe mer enn andre – men jeg tror at vi alle gjenkjenner mørket, motvinden og ensomheten. Gud bor også i tivilen, i det nedbrutte. Jesus er der hos den som kjemper med livet, kjemper for livet, hos den som har møtt sitt eget Getsemane.

Han snakket til de som var redde - *med ord*. Og hva er det han sier ?

Vær ved godt mot! Det er jeg, vær ikke redde!

Årrode mavvas! Manne dihte. Aellede billijh!

Å gå på vannet er å gjøre det som synes umulig. Gudsrikets kraft gjør at det som er usannsynlig, kan skje, når Gud skaper på nytt mellom oss. Livets krefter bor hos oss- midt i alt det vanskelige som stormer inn på oss. Også i den fjerde nattevakten – den siste – kan redninga komme, kan underet skje.

Kati er det de kjenner Jesus igjen ? Når er det at Jesus sine venner enda en gang innser at gudskreftene er virksomme ? Det er når de hører stemmen hans. *Det er eg !*

Det er når vi møter den oppståtte Jesus Kristus, og han gir seg til kjenne, og vi kjenner ham igjen, at vi kan få nytt mot. Det er da håpet tennes i oss på nytt, og Guds skapende ånd kan gi oss tryggheten og gleden i hjertet – tross alt ! Han sier «Kom!! *Båtieh!*

Midt i alle fortellinger og erkjennelse som kan virke håpløse, finnes det fortellinger om håp. Peter ble **løftet ut og opp** av bølgene som ville sluke ham. Løftet av Jesus sine hender. Andre før oss har erfart Mesterens vilje til å hjelpe sine barn og sin kirke i storm og motvind. Jesus kommer oss i møte, ut av stormen. Jesus både kan og vil hjelpe oss når det ser håpløst ut.

Alle steder der kjærlighet og barmhjertighet bor, der er Gud til stede. I alle situasjoner hvor rettferdighet og godhet skjer, skjer Guds gjenopprettelse og nyskapelse. Godhetens og kjærlighetens stjerner viser seg og blinker i den mørke natta: Den oppståtte Kristus er hos oss. I alt det som er vårt liv, i det som vi er urolige for- og også i gleden og livet – er Gud her – midt i mellom oss.

Han sier «kom» ! *Båetieh!*

«Jeg tror på et liv – før døden» hører vi i ei vise. Når jeg hører den tenker jeg : »Det er fint, det gjør jeg også!» Vi tror på og lever midt i et liv før døden, vi tror på et liv her og nå, hvor håpet og gleden som følger den oppståtte Kristus er mellom oss,- midt i alt det som oppleves vanskelig eller meningsløst for oss.

Gud kaller oss til handling, til håp og til ei framtid – her på jorda – mens vi er her! Stjernene lyser fremdeles i mørket og forteller om at det er *noe mer* som enda kan skje : Løftet fra Gud om en nyskapt himmel og jord i Guds nærvær finner gjenklang i vårt håp og vårt strev for Guds stadige nyskaping også her og nå. Det som vi er med og feirer i dag, kan vi også sette inn i denne ramma: Guds skapende, levende ord lever mellom oss – på alle språk som rører ved hjertene, og som vi kjenner igjen våre liv i.

*

*

Disiplene og Jesus kom inn på ei anna strand enn den de la ut fra med båten sin. Kan vi også tenke sånn om våre liv sammen – med historiene og opplevelsene av undertrykkelse, sårene vi bærer på, de vanskelige minnene, tapene? At Guds skapende Ånd også nå kan være med og skape på nytt mellom oss ? At vi kan håpe sammen at denne boka, Guds levende ord, som vi tar i bruk i dag – og arbeidet med sørsamisk språk, livsfølelse og kultur kan være med og skape noe nytt, slik at vi sammen kan trekke vår felles båt opp på ei anna strand enn den vi dro ut fra ? At vi sammen med Jesus kan klive ut av båten – og gå opp på ei strand, sammen, hvor vi kan glede oss over nye fellesskap og nye veier til hverandres hjerter ?

*Drømmen og håpet skal bo i vårt hjerte.
Se, nå er skapelsens åttende dag.
Vi skal erkjenne i gledesfylt undring:
alt som er skapt, er vår søster og bror.*

*Vi skal få tro på en fremtid på jorden,
øvmakt må vike og dag følge natt.
Se, våre søsken i skapningens mangfold
venter på handling fra hjerter som tror
(Svein Ellingsens 1976)*